

Odbory by měly společně ukončit »fialový hnus«

Rozhovor Naší pravdy s Markem Tošilem, tramvajákem a aktivním odborářem

Máj jako svátek pracujících a aktivní odbory patří neodmyslitelně k sobě. K letošnému prvomájovému rozhovoru jsme tedy přizvali aktivního odboráře, ještě nedávno řidiče tramvaje Marka Tošila.

● Váš vztah k prvnímu máji je jasný, nepodléháte jeho dehnosti mainstreamovými médii, minulý rok jste na jedné akci vystoupil. O čem bylo v této souvislosti vaše vystoupení? Přiznejte si, moc projevů odborářů na prvomájových setkáních dnes neslyšíme.

Mé vystoupení na onom Prvním máji se týkalo tvůrčí práce TUNE, což je volně přeloženo Evropská síť odborářů, anglicky Trade Union Net Europe, kde mám tu čest zastupovat Českou republiku. Tato síť působí pod záštitou a za přímé, a to i finanční, podpory frakce GUE/NGL v EUP. V určitém období jsem působil i přímo v jejím organizačním vedení a připravoval její setkávání a program těchto mítinků.

Při loňském 1. máji na pražském Střeleckém ostrově jsem hovořil především o programu našich požadavků a podnětů pro Evropský parlament. Tento program jsme v TUNE vytvořili a frakce Levice v Evropském parlamentu (jeho členkou je i europoslankyně Kateřina Konečná, pozn. red) si jej vzala za základ své další činnosti v rámci Evropského parlamentu, což považuji za významný úspěch a zdůraznění významu působení TUNE. Jsou v něm obsaženy velmi věcné a konkrétní kroky a požadavky směrem k EUP a Evropské komisi, které mají za cíl významně zlepšit a posílit postavení a práva zaměstnanců celé Evropy a spravedlivost odměňování, pracovních podmínek a podobně.

● Jste dlouholetým členem základní organizace Odborového svazu Čech, Moravy a Slezska (OS ČMS), nějakou dobu její předseda. Co považujete za největší dosažené úspěchy odborů na vašem pracovišti?

Jako český zástupce v evropské síti odborářů TUNE měl mnoho příležitostí setkat se ze zájemnými a aktivními lidmi. Bojovná a soudružská atmosféra samozřejmě podporovala vznik nových přátelství. Mezi přátele tak Marek Tošil počítá vysokého funkcionáře italských CGIL Antonia Morandiho.

Předsedou při Dopravním podniku Praha jsem 15 let, založil jsem ji se dvěma dalšími kolegy 1. března 2010. V současné době máme cca 130 členů a kromě Dopravního podniku Praha působíme a kolektivně vyjednáváme rovněž na půdě pražského magistrátu.

Co se týká dosažených úspěchů, mezi ně počítám to, že máme vysoce nadprůměrnou odborovou organizovanost – více než 50 procent zaměstnanců, což nám – rozuměno všem tam působícím odborovým organizacím, kterých je tam asi 25! – přináší silnou vyjednávací pozici jak pro kolektivní vyjednávání, tak i pro obhajobu práv a oprávněných zájmů zaměstnanců. To není pouze fráze odcitovaná ze zákoníku práce, u nás je to do značné míry i realita, která nám umožňuje vyjednat pro zaměstnance více než slušné mzdy i pracovní podmínky odpovídající zákonným pravidlům, což není zdaleka samozřejmost v současné České republice!

● Jaký je podle vás nejhanebnější vládní útok na podmínky pracujících a jejich rodin?

Nově jsem se přesunul mezi starobní důchodce, takže vnímám velmi negativně osekání valorizace důchodů, které, ač neústavní, dokonce posvětil i Ústavní soud za pomoci i nově najmenovaných soudců. Je to bohapustý a bezprecedentní výsměch právu, když si vláda myrnyxtýrnyx zruší nastavená zákonná pravidla v momentě, kdy nastanou podmínky pro jejich splnění.

To tu nebylo od založení tohoto státu v roce 1918 a ani žádná hlava státu v naší historii si něco takového nikdy nedovolila posvětit – až naše novodobá americká loutka jménem Pavel! Je toho samozřejmě mnohem více a vše se nese v duchu ožebračování vlastního národa ve prospěch cizí moci a cizích zájmů a postihuje už nejen ty nejpotebnější, ale již i drobné a střední podnikatele.

● Odborový svaz Čech, Moravy a Slezska je jen jedna z našich odborových centrál. Nejmasovější je Českomoravská konfederace odborových svazů, pak Asociace samostatných odborů a několik dalších menších. Měly podle vás centrály více spolupracovat?

Měly by spolupracovat. Bohužel všichni vidíme,

jak šéf největší odborové centrály svou »činností« včetně prezidentské kandidatury zprofanoval celé odborové hnutí u nás a poničil důvěru našich pracujících v odbory, čímž jim dal danajský dar jako už dlouho nic a nikdo! Co se týče našeho OSČMS, snažíme se podporovat aktivně všechny kroky, veřejné protesty ostatních subjektů, jednotlivců či organizací směřující k ukončení fialového hnusu a nastolení vlády zastupující především naše občany a ne poklonkující cizím zájmům, okrádající a ožebračující všechny naše spoluobčany ve prospěch těchto zájmů a cizí moci.

● Před pár měsíci jste opustil řidičskou kabinku tramvaje a po letech jste odešel zaslouženě odpočívat. Jaká jsou pracovní podmínky u této profese a jak je vedení dopravních podniků otevřený dialogu?

No – po téměř 24 letech. Je to svým způsobem jistota pravidelného a slušného příjmu zejména v obdobích krizí a nejistot vznikajících z podstaty kapitalistického systému. Práce však vyžaduje v dnešní hustotě provozu a díky častým excesům ostatních účastníků pevné nervy a zejména nepodcenit dostatek odpočinku mezi směnami. Dalším poměrně značným nárokem je její nepravidelnost – brzké ranní začátky, noční konce či i celé noční směny – a to vše »napřeskáčku«, což se v dlouhodobém časovém horizontu samozřejmě logicky může podepsat na zdraví.

Jak jsem již uvedl, při vyjednáváních se zaměstnavatelem máme velmi slušnou pozici a vzájemný respekt obou stran. A co se týče finančních záležitostí, zejména mezd, je vždy

Čtyřicet let strávil Marek Tošil v kabině řidiče tramvaje.

FOTO – archiv M. TOŠILA (2)

zaměstnavatel, respektive za něj jednající management, omezen prostředky přidělenými mu jeho vlastníkem – tedy hl. m. Prahou, takže v případě nutnosti musíme i zde umět jednat a vytvořit i potřebný tlak, pokud je to nutné.

● Ještě se zastavím u vaší nyní již bývalé profese, kde bývá často zbytečný střet mezi vystresovanými zaměstnanci a vystresovanými cestujícími. Doporučil byste něco cestujícím, než budou z nějakého nedostatku, zpoždění apod. vinit řidiče?

No – cestující by si měli uvědomit, že řidič je ten poslední, kdo může za nějaké případné zpoždění – to bývá zaviněno zpravidla mimořádnými událostmi, jako jsou dopravní nehody, uzavírky, technické závady dopravních prostředků a podobně. Navíc by se měli poohlédnout, za jakou cenu na straně jedné – a jak – naprosto většinou – pravidelně jsou přepravováni v Praze ve srovnání s ostatními, třeba i předními evropskými městy a zeměmi. Co zasluží kritiku a je dlouhodobým nešvarem je přístup města Prahy k problematice »nevoňavých« spolucestujících, kterým dopravní prostředky mnohdy suplují noclehárny.

Strážníkům městské policie je vidět v dopravních prostředcích pomálu a problém není rázně a systémově náležitě řešen. Pravidelně na něj při vzájemných jednáních se zástupci zaměstnavatele, opakovaně a dlouhodobě, poukazujeme a dožadujeme se jeho důrazného řešení.

● Při přípravě rozhovoru jste mi řekl, že s odborovou činností nekončíte. Čemu s v odborech budete věnovat, když už nebudete na pracovišti?

Do starobního důchodu jsem odešel k 29. únoru, což ovšem neznamená ani zdaleka konec mé odborové činnosti, spíše naopak. Budu se při ní věnovat všemu jako dosud a spíš ještě důkladněji, protože na to budu mít více času i prostoru.

● Zúčastníte se oslavy prvního máje letos? Kde se s vámi mohou setkat lidé, kteří by se třeba mohli inspirovat vaší odborovou angažovaností?

Prvomájových oslav se i letos zúčastním, a to v Praze na Střeleckém ostrově, neboť kromě své činnosti v odborech ještě působím v KV KSČM Praha. David PROUD

Žádné kompromisy s vládou!

Neenechjme osekát zákoník práce, nedovolme ještě více omezit práva pracujících. To vyznívá ze stanoviska Odborového sdružení Čech, Moravy a Slezska, které odmítá většinu asociálních návrhů na okleštění této normy.

»Zásadně odmítáme připravované změny ve výpovědi ze zaměstnání. Jde o počátek výpovědní doby již ode dne podání výpovědi. Dále zkrácení výpovědi na jeden měsíc v případě porušení pracovní kázně. Zde má již dnes zaměstnavatel při hrubém porušení pracovní kázně právo okamžitě zrušit pracovní poměr. Dnes však zaměstnavatel nemůže podat výpověď při méně závažném porušení pracovní kázně, pokud se toto porušení neopakuje. Tato ochrana zaměstnance návrhem však padá. To nepovažujeme za rovnocenné opatření,« stojí například ve zmíněném stanovisku.

Odborům vadí také změna zkušební doby, která se u řadových zaměstnanců má prodloužit z 3 na 4 měsíce a u vedoucích zaměstnanců z 6 na 8 měsíců. »Vzhledem ke stávající zkušenosti s často manipulativním chováním zaměstnavatelů vůči zaměstnancům v zkušební době toto prodloužení odmítáme. Povede z našeho pohledu k prohlubování ekonomické nejistoty zaměstnanců na straně jedné a na straně druhé k snazšímu propuštění zaměstnanců zaměstnavatelem bez udání jakéhokoliv důvodu a výplaty odstupného,« upozorňují odboráři. Jednoznačně také odmítají možnost podání výpovědi z pracovního procesu elektronickou formou – e-mailem, jako zásadně znevýhodňující zaměstnance.

Celé stanovisko Odborového sdružení Čech, Moravy a Slezska najdete na webu www.nasepravda.cz.